Anarkisten

Organ for Skandinavien.

Udgivet af en Gruppe Anarkister. 5 Øre pr. Nummer — 35 Øre halvaarlig. Ansvarhavende: Johs. Mortensen.

Nr. 1. Februar 1907. 1. Aarg.

Alle anarchistische Blätter werden aufgefordert Tausch-Exemplaren an unser Redaktion: *J. Mortensen*, Rørholmsgade 21, 2. t. h., Kopenhagen, zu senden.

Nous demandons à toutes les gazette anarchistes exemplaires d'èdhange envoyer apreés l'adresse: J. Mortensen, Rørholmsgade 21, 2, t. h., Copenhague.

All communications, exchanges etc. for „Anarkisten" to be adressed our expedition: J. Mortensen, Rørholmsgade 21, 2. t. h., Copenhagen.

Til Læserne.

Som det fremgaar af Bladets Navn, er vor Opgave og vort Formaal at agitere for Anarkismen.

Et Par af dennes vigtiste Bestanddele er: *Oplysning* og *Ærlighed*. Vi skal i dette og følgende Numre klarlægge for Læseren den anarkistiske Samfundsopfattelse, hvis første og sidste Fordring er: absolut personlig Frihed. Vi vil oplyse om det nuværende Samfunds Struktur, opbygget i Vanvid og opretholdt af Dumhed. Vi vil tage Del efter Del af de sociale Institutioner og paavise deres haabløse Inkonsekvens og bagvendte Stilling til al sund Fornuft.

Men det er ikke nok at oplyse, vi maa ogsaa se denne Oplysning bære Frugt. Naar man har faaet Blikket opladt for Samfundets hele forbryderiske Sammensætning, naar dets Vanvid tegner sig tydeligt for Ens Bevidsthed, da har man kun Et at gøre: Efter bedste Evne at tage Afstand fra dette Maskineri og saa vidt muligt unddrage det sin personlige Hjælp og Støtte. Man bør sætte en Ære i, ikke at staa inden for Rammerne af dette bundfordærvede Skolesamfund med dets Vedtægter, Anordninger, Love o. s. v. Hovedsynspunktet maa være: Jeg er født som fri Mand og vil intet have med Forfædres Vildfarelser at skaffe." Man maa efter Evne bringe sin Livsførelse i Overensstemmelse med Overbevisningen, man maa være med ét Ord: *ærlig*. Og skulde Følgen af Bestræbelserne end blive, at Samfundets forbryderiske, saakaldte „Retfærdighed" gav sig Udslag i autoritære Voldshandlinger, saa betragter vi dog den gode Samvittighed, Bevidstheden om at have gjort sin Menneskepligt og resolut vendt Hykleriet Ryggen, som mange Gange mere værd end Friheden i et Samfund, hvor ingen Frihed findes.

De, som foretrække Sandhed fremfor Løgn, og Ærlighed fremfor Hykleri, anmoder vi om at agitere for dette Blad, der foreløbig kun kan udkomme som Maanedsskrift. Vi vil anbefale de af vore Venner, der tør være deres Mening bekendt, herigennem at udbrede Kendskab til og Kundskab om den anarkistiske Verdensbevægelse under Løsenet: *Oplysning* og *Ærlighed*.

Red.

Proletaren.

Ved den vidtberømte Genfersøens Bred
fandtes hun, et Skræmmebilled af en Kvinde;
gemt i Jordens klamme Dyb hun var at finde,
atten Aar i Smuds og Mørke stænget inde —
atten Aar — hvem maaler ud, hvad Staklen led?

Attenaarigt Mørke slukked' Øjets Glans,
maatte Tænkeevnen, Dømmekraften dræbe,
nøgen, sulten hun sig næppe kunde slæbe,
intet Ord, ej Lyd kom fra den visne Læbe;
under Dyret stod hun, mangled' dettes Sans.

Fri hun blev. I Dybet famled' man sig ned.
Men paa den, hvis Mund saa længe havde tiet,
saas blot Skræk, som var til Mørket hun kun viet,
og som Tak, til Livet og i Lys befriet,
haded' hun sin Redningsmand, ham slog og bed.

Du Proletar,
Du Arbejdstræl, som slider
med Pungen tom og Kroppen bar,
med kroget Ryg og næppe Føden har,
Du er hin Kvinde,
man overalt kan finde,
som ydmygt gennem lange Tider
i Dybet taalsomt sled;
Du raver om i Sløvheds Mørke,
er fængslet haardt i Armods Fangebur.
Hvorfor? — Du selv det ikke ved;
men haabløst i det sociale Tørke
Du stønner i den vante Dur,
taalmodigt lider.
Din Tanke den er stump og sløvet
og Viljen er saa blød som Voks,
dit Ord er Ekko kun af andres,
din Styrke blev som Viljen kløvet,
din Drøm, din Tro vil ej forandres,
Du er trods alt dog ortodoks.
Og trods din stærke Næve
Du bøjet er og svag,
Du kan trods selv et bittert Nag
dog kun for Loven ydmygt bæve,
for Kapitalens Piskeslag.
Hvorfor er Du det fromme Dyr?
Hvorfor? — — Du ikke knyr
fordi Du er saa dum og dorsk,
rentud: *En Torsk!*

Men hvad tilsidst
er allertrist:
Du *vil* ej bringes til Fornuft.
Du hadsk og bister
bevæbner Dig mod Anarkister,
som kun dig viser Lys og Luft.
Men tro blot ej,
vi standse vil paa denne Vej.
Selv om Du frem i Vrede fo'r
og bed Dig fast i raadden Jord,
vi vil, trods Kamp og Møje
Dig holde kun for Øje
Naturens og Fornuftens Bud,
som Dig til *Frihed* fører ud.

Li-ping.

Anarkismen.

Takket være de jammerlige Presseforhold: en Journalistbande bestaaende af Folk, der gaar fra Blad til Blad og falbyder sig den bedst betalende, ligegyldige for hvad de skal bekæmpe eller forsvare, systematisk holdende enhver Oplysning om de nye Idéer ude eller som Social-Demokraten givende forvrængede Fremstillinger af dem for ikke at blive kompromitterede overfor deres Allierede, Venstremændene — takket være saadanne Forhold, er der ude blandt Folket saa forkerte Idéer om Anarkismen, at saa at sige de fleste Mennesker ved Ordet Anarkister tænker sig ryggesløse Individer, forbryderske Mennesker, der med Dynamitbombe og Dolk vil styrte alt overende og ikke har andet Maal end at ødelægge alt for at fremkalde almindelig Forvirring og Kaos.

Intet af alt dette. Denne Opfattelse af Anarkisterne, som ene og alene Dynamitmænd, er forstaaelig, da Telegrafen kun bringer korte, tit usandfærdige Meddelelser om de enkelte Attentater, som atter igen kun begaas af en ringe Procentdel af Anarkisterne — men Begrundelsen af deres Attentater, deres Forsvarstaler for Retten, deres Idéer — om alt dette tier Storborgerbladene eller kommer med forvrængede Fremstillinger deraf. Om disse Attentater og om Taktiken i det hele, vil vi senere tale.

* * *

Selve Ordet Anarki er et græsk Ord, som Prouhon første Gang brugte i sin Bog „Hvad er Ejendom?" og det betyder ordret oversat: uden Herredømme, uden Regering. Anarkismen er da Læren om Anarkiet, og Anarkiet den Tilstand, hvor der ikke eksisterer nogen Styrelse, noget Menneskes Herredømme over noget andet, hvor der ikke er Stat, Regeringer, Love eller andre Tvangsmidler, men hvor der eksisterer virkelig Frihed for alle Individer, sammenknyttede ved Solidaritetens Baand.

Den rene Socialisme er ingen Modsætning til Anarkismen, men derimod er Socialdemokratismen en Modsætning.

Fælles for begge er Kritiken af det be-

staaende Samfund og den stærke Betoning af Solidaritetsfølelsen. Men medens Socialdemokraterne betragter Socialismen som et sidste Trin af en lovmæssig økonomisk Udvikling paa Historiens Grund og nærer dyb Beundring for Marx som den, der i sit Værk, Kapitalen, har sat den videnskabelige Socialisme i System, er Anarkisterne mindre begejstrede for Marx' Autoritet og søger endog nu og da med større eller mindre Held at rokke ved hele den Bygning, Marx har rejst. Anarkisterne ser snarere det bestemmende i Menneskenes Idéer og Idealer, de mene, det snarere er Menneskene end Forholdene, der opbygge og nedrive de sociale Indretninger, som *Most* udtrykker sig. I Modsætning til Social-Demokraterne bekæmper Anarkisterne al Deltagelse i politiske Valg og mener, at det parlamentariske Liv fordærver og forsumper Folk og skaber en ny Række af Autoriteter.

Styrelse, Autoritet under enhver Form er det først og fremmest Anarkisterne bekæmper. Først Autoriteten Gud. I Modsætning til Socialdemokraterne, som betragter Religionen som en Privatsag, som der ikke skal agiteres imod, kæmper Anarkisterne mod alle Former af Religion, fordi de mener, det er derfra, Fordummelsen først og fremmest udgaar Saa er der Staten, Regeringen, Anarkisterne vender sig imod. Staten har til alle Tider været ensbetydende med den herskende Klasse, og med sine Hjælpemidler, Love, Militær og Politi, har Staten altid været paa den herskende Klasses Side mod de undertrykte. Derfor er Anarkisterne ogsaa mod Socialdemokratiets Ideal, den socialistiske Stat, fordi det vilde blive et Tyranni om mulig værre end det nuværende — blot under forandrede Former: en Majoritet undertrykkende en Minoritet ad Lovgivningens Vej. Men Loven, som altid er lavet af den herskende Klasse for at undertrykke de andre Klasser, Loven, som med ubetydelige Forandringer er, som den var for Aarhundreder tilbage, et overleveret Dokument, fuldt af Paragraffer mod den fattige og nødlidende Del af Folket, ogsaa Loven er en Autoritet, som maa bekæmpes

Anarkiet, som Anarkisterne tilstræbe, bliver da et Samfund uden Stat, uden Love og Politi, Militær og Domstole, hvor Individerne kun er bundne ved gensidig Overensstemmelse, og hvor ethvert Individs Frihed er ubeskaaret. Produktionen foregaar da ved Sammenslutning af større eller mindre Grupper, som sætte sig i Forbindelse med andre Grupper, som de have Interesse tilfælles med. Denne Gruppeordning er ikke bestemt ved nogen stedlig Grænse, men Medlemmer af en Gruppe træde i Forbindelse med Medlemmer af en anden nærmere eller fjærnere boende. Da Penge, som jo er Aarsagen til saa megen egoistisk Handlemaade, vil forsvinde, og da der heller ikke længere vil være Tyranni af det ene Menneske over det andet, vil Egoismen mere og mere træde tilbage og give Plads for den fælles Følelse af Solidaritet, som allerede nu i mange Forhold viser sig at have saa stor Betydning.

Forbryderen.

Du er Forbryderen — Du, som man kalder „Folket", — da *Du* netop er den uindskrænkede Hersker. Du er i Sandhed den uvidende og tankeløse Forbryder.

Du afgiver din Stemme og ser ikke, at Du er dit eget Offer.

Og Du har endnu ikke tilstrækkelig følt, at Tillidsmændene, der love at forsvare Dig, som alle andre Spekulanter i Verden, nu og tidligere kun er Løgnere og afmægtige Slaver?

Du ved det og klager derover! Du ved det og vælger dem dog!

Magthaverne, hvem de end maatte være, have arbejdet og vil altid arbejde for deres Stands, Klikes og dermed kun for egne Interesser.

Saalænge Du af Frygt staar stille og i Troen paa, at Autoritet er nødvendig, indsætter Førere og Ledere, saa længe vil dine Tillidsmænd leve af dit Arbejde og din Dumhed.

Du klager over alt. Men er Du ikke selv Skyld i alt det, der piner Dig?

Du klager, men Du vil alligevel bibeholde det System, i hvilket Du henslæber dit Liv. Undertiden gør Du Oprør, men altid kun for atter at give Dig selv en ny Herre.

Hvorfor er Du den Undertrykte og Udplyndrede? Du producerer jo alt, arbejder og virker, skaffer Næring og Forraad.

Hvorfor tilfredsstiller Du ikke din egen Sult? Hvorfor gaar Du slet klædt og lever i en ussel Bolig? Ja, hvorfor gør Du det, Du, som ingen Mad, ingen Klæder, intet Hjem og intet Fædreland har?

Hvorfor er Du ikke din egen Herre? Hvorfor bukker, lyder og tjener Du? Hvorfor vedbliver Du at være den Underdanige, den Undertrykte, den nedværdigede Slave?

Du frembringer alt og besidder intet.

Men maaske tager vi fejl; Du er jo Vælgeren, den Stemmende, der antager Love og Autoritet, som gennem den hellige Valgret sanktionerer sin egen Elendighed og som ved Stemmeafgivning forherliger sit eget Slaveri.

Du er den frivillige Træl, Lakajen, Hunden, der kryber for Herrens Fødder.

Du er Soldaten, den beredvillige Frembringer af eget Slaveri. Du er din egen Bøddel. Hvorover beklager Du Dig?

De frie Mænd, Anarkisterne, maatte hade Dig, hvis de ikke vidste, at din egen Dumhed og andres Forræderi stadig har bedraget Dig.

Vi maatte hade Dig, ligesom de Magthavere, Du anskaffer Dig, dem, Du i din Uvidenhed ser op til, som Du understøtter, ernærer og forsvarer med Bajonettens raa Kraft; dem, Du ved Hjælp af din Stemmeseddel giver Lovens Magt, og som Du i din Indskrænkethed gør til Foresatte. Ja, det er Dig, Selvherskeren, som man holder for Nar. Talerne smører Dig med Virak. Du elsker Dumheden og Smigeren.

Muligvis synes dine nuværende Lidelser Dig smaa ved Siden af de Sorger og Kvaler, som Du frygter vil komme over Dig, naar Du knuser alle Love og alt Herredømme.

Du foretrækker dine nuværende, sørgelige Forhold, fremfor den ærlige Frihed. Drømmen om Gud og Frygten for Evigheden, hvilken Du knapt tør tænke paa, i Forbindelse med Skrækken for en uafhængig, broderlig Tilværelse, lader Dig skatte dit Fængsel og Slaveliv endnu højere.

Krybende som en Orm i raadden Jord, har Du hverken Lyst eller Mod til at rejse Dig.

Du Selvhersker — naar Du skamroses af dem, som har Interesse deraf, naar dine Kandidater kaster sig i Støvet for din, paa Papiret staaende Herskermagt (for bagefter at kærtegne Dig med Lovmageriets Knytnæve), naar Du beruser Dig i Løfterne, som paatvinges Dig af dem, der belyve Dig i Dag og forraader Dig i Morgen, saa ligner Du dem kun alt for meget; Du er ikke bedre end denne Bande af hyklende Smigere. Fordi Du ikke har hævet Dig til Bevidsthed om dit Menneskeværd, er Du uskikket til at befri Dig selv, og uværdig til at være fri.

Velan, saa vælg! Haab paa dine Tillidsmænd, tro paa dine Generaler, og levér dem din sidste Øre. Men ophør endelig at beklage Dig. Du selv lægger det Aag paa Dig, som trykker. Du er den skyldige Ophavsmand til de Lidelser, hvorunder Du sukker. Maaske, naar Du har gjort altfor bedrøvelige Erfaringer, vil Du omsider høre og forstaa.

Og da vil Mennesker, som Du foragter og spotter, Mennesker, som har kastet alle Lænker, frasagt sig enhver Tvang, frigjort sig for enhver Frygt og løsrevet sig saavel fra Magthavernes Undertrykkelse som fra Mængdens Tyranni, Mennesker, der nu haanes og forfølges, fordi de ville leve frit i et menneskeligt Samfund — saadanne Mennesker skal til alle Tider forkynde Dig Sandheden.

J. M.

Mod Militarismen.

For ikke længe siden dømte man i Sverige en Del Ungsocialister til Forbedringshuset. Og snart ser vi vel de samme Skændselsgærninger efterfulgte af Magthaverne ogsaa her i Landet. *De,* med deres Love, disse barbariske og forbryderiske Indretninger mod enhver ærlig og kæk Stræben for at hæve Menneskene opad til en skønnere Tilværelse. *De,* som aldrig gjorde Menneskeheden saa meget som Fødens Gavn, men bare dømmer og dømmer og tager sig betalte i Retfærdighedens Navn. *De,* som igen dømmer, naar andre blot tager sig et Stykke Brød, og som dømmer for en Nødløgn, „Falsk", men som, naar den nøgne Sandhed siges, lader Lovens tunge Haand falde dobbelt saa haardt, fordi Sandheden ikke huer disse, dens Vogtere. De er det Led af Morderapparatet Militarismen, som med tilvant Forhærdethed myrder i „Fredstid".

Mennesker og Brødre! Kan denne Haan, som fra oven rettes mod dem, som lader sig spærre inde, da ikke vække *eders* Harme? Talte og skrev disse ikke netop, hvad I tænker og mener? Forstaar I vore Handlinger?

Eller hilder I eder i den saa højt priste Fredsbevægelse — den, som til Dato intet har udrettet og ej heller kan forandre nogen Tingenes Tilstand, ligesaa sikkert som „Fredszaren nu er den blodigste.

Men Haanen kommer ogsaa over Fredsbevægelsen paa flere Maader.

I Sverige ser vi, hvorledes Regeringen, samtidig som der holdes Dom over Antimilitarismens Forkæmpere, stiller Forslag om Mangemiljonbevilling til Flaade og Hær. Det synes i dette Forhold som om Tidens Rørelser indgød det bestialske Krigsuhyre det mest spottende Grin!

I Frankrig udtaler Clemencau i det demokratiske Ministeriums Program: „Freden i den civiliserede Verden hviler kun paa Hærens Styrke", og at „inden man filosoferer, maa man overhovedet være til". Og hele det gode Borgerskab fryder sig over disse bestikkende Udtalelser, der er ligesaa falske som „Freden" selv.

„Freden i den civiliserede Verden!" Hvor er den vel bedre bevaret, end naar de, som selv skal bekrige hinanden, allerede have rakt

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

hinanden Haanden over Grænserne, og hvis Tanker gaar i Pagt med Broderskabsaanden, og som vil Freden, *økonomisk som politisk.*

Dette er det *vi* vil; men Magthaverne vil det ikke. Og dette modsatte Forhold behøver man ikke at filosofere sig til. Thi det ligger klart for Dagen.

Er det for Fredens Skyld, at Kejserne forlanger Penge af det udpinte Folk for at sende Soldater til Hereroerne i den anden Ende af Kloden? Er det for Fredens Skyld, at Soldaten, naar Kejseren befaler det, skal skyde paa sin Broder og Søster? Er det for Fredens Skyld, at Røverbanditter, som kaldes Finansmænd, i deres Roverkuler, som kaldes Børser, og hele Slænget af Diplomater og Journalister lave „Affærer“ og „Spørgsmaal“ og „tilspidsede Konflikter“

Tvi, alle hellige Skurke, som under Fredens Maske og med de uansvarlige Regenter som Straamænd gør jer til en Morderbande.

Nej, saavist opnaas Freden aldrig — saalænge man ikke vil Freden økonomisk. Og for Magthaverne — de besiddende — gælder det netop om at paavirke hinanden økonomisk, og hertil bruger de hele den trællende Menneskehed. Krigen — politisk som økonomisk — er Kapitalens Forsøgsmark. Underligt da, at der gives Forkæmpere for Fredsidéer, uden at disse Forkæmpere vedkender sig dette eller i hvert Fald tager Konsekvenserne af denne Virkelighed.

Tidens svære Sygdom er Fejghed. Fejge er disse Fredsidealister! Fejg er den elendige Presse, denne Stormagt med alle renlivede Programmer, men som skriver efter Betaling og som, naar Gridskheden og Ærgærrigheden tilfredsstilles, lader Pen og Person smelte sammen i bureaukratisk Chauvinisme.

Men hverken dette eller alle andre Foreteelser skal virke nedslaaende paa Antimilitarismens Propaganda, som, Forkæmperne være takket, udøves i alle Lande.

Og disse Domme, som alt ere faldne, bør virke ildnende til fortsat Arbejde med at saa Antimilitarismens Sædekorn. Ikke øjnede vi Resultater med dette alene. Revolusjonen — kun den kan gøre Ende paa de store Blodsudgydelser, hvortil Ophavet er Kapitalen og Nederdrægtigheden. Antimilitarismen skal være den Idé, som forklarer dette. Trods alle Forfølgelser skal Antimilitarismen bæres oppe af det store Maal, der er fælles for alle revolusjonære Bestræbelser. Vi, som have Interesser sammen, vil ikke lade os kommandere til at myrde hinanden for Magthavernes Skyld. Dette kolossale Idioti maa og skal komme til at staa klart, *saaledes* at Krigsapparatet tvinges ud af Funktion. Og naar Kuglesprøjter stilles op for at feje Gaderne rene, da skal Betjeningen ikke være upaavirket af Tidens 'store Idéer. Til selvstændig Handling skal der arbejdes for at spare paa Blodet. For selvstændig Handling skal den sidste Blodsdraabe ofres.

Jul. S.

Anarkiets Bibel.

Med Glæde saa vi da endelig, efter hæftige og langvarige Fødselsvéer, denne Bog udkomme. Selve Titelen synes noget pretentiøs. Ved Bibel maa forstaas et fundamentalt Skrift, som i Hovedsagen behandler alt, Anarkiet vedrørende. Det gør Hans Jægers Værk imidlertid ikke; det maa betragtes som Menneskets social-økonomiske Historie, set fra Anarkismens Synspunkt. Ganske betegnende er det, at man intet Sted i de mange Kapitler træffer Betegnelsen: Autoritet, skønt netop Despekten, Mangelen paa Autoritetstro, er Anarkismens egentlige Sjæl. Men et kolossalt Arbejde er nedlagt paa disse fem hundrede Sider, der bærer Vidnesbyrd om et indtrængende Studium af Kapitalismens Historie, saavel i Vest som i Øst. Sikkert har Forfatteren Ret, naar han sætter den gule Races Karakteregenskaber langt over den hvides. En Fornøjelse er det i saa Henseende at læse Kapitlet „Den lille gule Mand“, hvor en japansk Ambassadør fortæller om sine Indtryk fra en europæisk Storby:

„Det var da jeg den første Dag af mit Ophold her tog mig en Tur gennem jere store, livlige Gader, hvor det jo bare er mere eller mindre velklædte Folk, som færdes. Et muntert Syn ved første Øjekast, alle disse Tusinder af velklædte Mennesker, som myldrede afsted mellem hverandre, travlt optaget hver med sit — et muntert, menneskeligt Syn! Men da jeg saa nærmere til, grebes jeg pludselig af en underlig Uhygge, og en kold Gysen krøb mig kriblende ned gennem alle Lemmer, saa jeg fik Gaasehud over hele min Krop. For hvad var dog dette? — var jeg pludselig kommet ind i en Spøgelseverden, eller hvad? — her gik det jo slet ikke naturligt til! — Denne Menneskemasse — det var jo slet ikke nogen almindelig Menneskemasse — det var jo slet ikke, som jeg først havde troet, Tusinder af Mennesker, som myldrede imellem hverandre, travlt optaget hver med sit; det var jo den ene og samme Mand, som myldrede om overalt! — et og samme Menneske, som ved et djævelsk Blændværk havde tusinddoblet sig og myldrede afsted med sit ene og samme uhyggelige Ansigt, hvor jeg saa vendte mig hen. — Og hvad var det dog for et skrækkeligt Ansigt! — og hvilket fælt Blink i Øjet! — det havde noget absolut ikke menneskeligt ved sig — det var det, som voldte min Gysen. Et Øjeblik tænkte jeg det hele maatte være en Hallucination, og at den nok vilde fortage sig. Men det skrækkelige ene Menneske blev ved at mylre om med sit rædsomme Ansigt overalt hvor jeg kom — hvordan Djævlen kunde det hænge sammen? — Var det maaske bare Raceligheden, der stak mig som en fremmed i den Grad i Øjnene, at den fuldstændig knuste alle individuelle Forskelligheder? — Nejda, nu saa jeg hvad det var: det var det, at én og samme Tanke lurede inde bag hvert Øjenpar og fyldte Tusinder af Ansigter med sit ene samme Udtryk en og samme uhyggelige, mystiske, fremmede Tanke, der ingenting havde med noget menneskeligt at gøre. Selve denne Tanke var det, der iklædt Kød og Blod, myldrede mig tusinddobbelt i Møde overalt. Besynderligt, hvad *var* det dog for en Tanke? — Selv ganske umenneskelig, mindede den dog om noget menneskeligt — som Vanvidstanken i en gal Mands Øje minder om noget menneskelig, skønt man ikke kan tyde den, fordi den dukker op af en Verden, der ikke har med menneskelige Ting at gøre. — Men jo! pludselig gik det op for mig —: Vinding! — Vinding var den ene og samme Tanke, som lurede i alle disse Øjepar og formede alle disse Ansigter over sin ene og samme Læst — Vinding! — og pludselig kom det mig for, at der inde i hvert Øje sad en Skilling og glinsede — —“

Denne Skilling er det, Forfatteren ogsaa ser overalt og som gaar gennem hele Bogen. Og rigtig er det selvfølgelig, at den første Betingelse for at et lykkeligt Samfund skal kunne fremstaa er, at al Ejendomsret og alt Pengevæsen forsvinder. Men til den Ende burde Kapitlet om „Revoltens Aand“ have været betydelig længere. Netop Revoltens Aand er det, som maa fremelskes for at skabe et Samfund, hvor ikke blot alle materielle Ydelser og Nydeser er fri, men hvor alle andre Interesser og alle naturlige Drifter frit kan udfolde sig. Thi, som Forfatteren siger: Mennesket lever ikke af Virksomhed alene, men ogsaa af Kærlighed, og den anden store Hovedbetingelse for at et Menneskes Liv skal unne blive helt ud lykkeligt er derfor, at han har absolut frit Spillerum for sin Kærlighedstrang. Men ogsaa det vil vore Børn faa. — I den Verden, hvori vore Børn træder ind, er den pengebesmittede Kærlighed for altid forsvundet; den har maattet vige Pladsen for den rene, fri Kærlighed, der ikke kender fremmede Hensyn — og hvis altsaa to Mennesker mødes i den vidunderlige, ufattelige Følelse, som kaldes Kærlighed og berusede af dette Under den ene siger til den anden: her staar jeg — jeg elsker Dig! og der staar Du — Du elsker mig!, da synker de simpelt hen, sanseløst betagne i hinandens Arme og svæver dermed sammen ind i en nyskabt Verden, der tilhøre *dem* ganske alene, og hvori hver især finder al den Lykke, som Sjælen er modtagelig for.“

Som man ser, mener Forfatteren, at denne Lykke er beredt *vore Børn.* Endskønt vi selvfølgelig hellere saa Anarkiet lyslevende i Dag end i Morgen, tør vi dog næppe tro, at den gamle, raadne Samfundsskude saa hurtigt kan hugges op. Men Hans Jæger har i saa Henseende med sin Bog udrettet et stort og dygtigt Arbejde, som han fortjener den varmeste Tak for. Og faar han end ikke noget reelt Udbytte af de anvendte Evner og Kræfter, maa han trøste sig med Bevidstheden om, at Tankerne i „Anarkiets Bibel“ vil leve, efter at baade det gamle og nye Testamente er gemt og glemt.

Den offentlige Byskoles Veje og Maal

hedder en Pjese af Viceinspektør H. Chr. Johannessen og udgivet af de socialdemokratiske Diskussionsklubber. Man mærker, at Pjesen helt igennem er skrevet af en Skolemand, der med Fagkunskab og Interesse er gaaet til sit Arbejde. Et stort Frisind præger hans Anskuelser og iøvrigt borgerlige Kritik af de bestaaende Skoleforhold; navnlig har Forfatteren rettet sit Blik paa Skoleforholdene i København. Stor Vægt lægger han paa Indførelsen af Mellemskole- og Realskoleundervisning i Kommuneskolen.

Hvad der særlig vækker vor Opmærksomhed er, at Forfatteren i mange af sine Betragtninger er i Overensstemmelse med Forkæmperne for den frie Skoleundervisning, som vi ved Lejlighed ogsaa skal tage op til Behandling her i Bladet. Som Skolens Mangler nævner han Undervisningsplanen, „der er saa grundigt i Uoverensstemmelse med Barnets Natur, som vel tænkeligt.“ Han ivrer imod Eksaminer og Karakterer. Børnene kan ikke klare de Fordringer, der stilles til dem, „skønt der ofte, for at opnaa en blot nogenlunde Sikkerhed, har været udøvet en vidt dreven Dressur med Bunker af Tid til Diktat og Staveøvelser, der kun har givet et tyndt og ret værdiløst Indhold, hvoraf meget har beroet paa en minituøs Hukommelse af ret ligegyldige Smaating“ Dette sidste fremfører han for Undervisningens Vedkommende i blot et Fag som Dansk. Resultatet blev Overfladiskhed, der før eller senere maatte føre til et Krak for de fleste Børn.“

Forfatteren lægger med Rette stor Vægt paa Legemsøvelser og Idræt som Nutidens pædagogiske Fordringer, og giver Beviser paa disse

Betingelser for intellektuel Paavirkning og Udvikling af Legems- og Sjælsevnerne, fysisk og moralsk. Han vil have indført Sløjd, Svømning og Badning, Havearbejde og Beskæftigelse med Planter samt Naturhistorie. Derimod bort fra Religion, Fædrelands- og Verdenshistorie, dette gamle traditionelle Stof, der bliver staaende i Lærebøgerne som en Hoben tørre Enkeltheder uden nævneværdig opdragende Værd eller praktisk Betydning. I Stedet herfor Samfundslære. — — Bliver alle disse Forandringer foretagne, vil vi faa et anderledes Arbejde ud af Børnene; thi vi arbejder da i Overensstemmelse med deres Natur, Trang og Lyst."

I et Afsnit om sociale Hindringer og disses Afhjælpning tager Forfatteren Ordet for Bespisning og Beklædning af Børnene i Skolen. Børnene sulter og fryser. En linned Bluse er undertiden alt, hvad der dækker Barnets Overkrop. Og har dette kun ét Stykke Linned, gaar det ud over Renligheden. Endelig lider mange Børn under Arbejdsudbytning. „Naar et Barn skal være 5 Timer paa Skolen, 4 a 5 Timer „paa Plads" og endelig læse Lektier og udføre andet Skolearbejde, da er det for meget af det gode. Voksne Mænd stiller med fuld Ret Krav om otte Timers Arbejdsdag. Af Børn forlanger man langt mere. Det er absurd. Det synes også en taabelig Samfundsindretning, at Faderen i mange Tilfælde gaar arbejdsløs, medens Børnene gaar paa Arbejde og skal bidrage til at forsørge Forældrene. Det strider mod Naturens Orden og al sund Fornuft. Børn skal ikke gøre voknes Arbejde for at forøge Indtægterne for Fabrikanter og Handlende. Og det Arbejde, der bydes Børnene er ofte i groveste Uoverensstemmelse med Barnets Natur og Trang. Desuden gør meget Arbejde og ingen Leg Barnet dumt.

Naar Barnet ikke har Arbejde, hvor skal det da gøre af sin Fritid? Den skal selvfølgelig anvendes til Udvikling ad frivillig Vej. Skolen skal byde paa saa mange Interesser, at Børnene her flokkes i deres Fritid for særlig at dyrke det, hver enkelt har Lyst til: Sløjd, Gymnastik, Leg, Havearbejde, Historie eller Naturfag, Geografi med Lysbilleder, Sang, maaske ogsaa Musik. I disse frivillige Øvelser og Kundskabserhvervelser skal de have omfangsrig, fængslende og fornøjelig Viden omhyggelig lagt til Rette af de intelligenteste og livligste Lærere. Skole er et græsk Ord, der betyder Fritid." —

Forfatteren rører her i Begyndelsen af Citatet ved selve det sociale Spørgsmaal. Han kalder det sociale Hindringer for Skoleundervisningen og vil disses Afhjælpning. „Samfundets Pligt" minder han ofte om i sin Pjese. Mad til de sultne og Klæder til de frysende. Ja, var Opfyldelsen af „Samfundets Pligt" mod Skolen tilstrækkelig mod Samfundet selv, turde Spørgsmaalet være løst. Vi maatte for den Sags Skyld indrette Skolerne som Hjem for Børnene og vore Hjem i en stor Ladegaard, hvorhen Børnene saa senere kunde komme. Men „Samfundets Pligt" igennem „Staten" er i dette som i mange andre Forhold Absurditet.

Alle moderne Skolemænds Fordringer vedrørende Undervisning og Opdragelse kan baade være rigtige og berettigede, ligesaavel som mangt og meget deraf kunde opfyldes. Men Staten sætter ikke sin Opgave til Side for „Samfundets Pligter" og Tidens Fordringer. Det er for „Staten" vigtigere gennem Undervisningen at kue *Mennesket i Barnet*. I Skolen opdrages Barnet til den lydige Statsborger med alle hans forløjede og falske Forestillinger om Ret, Sandhed og Moral. I Skolen lægger Staten sin despotiske Aand over Barnet og dræber dets gode Natur med Undervisningen, som er en systematisk Indpodning af forgiftende Kim. Og Læreren, den lønnede Arbejder, udfører sit Tvangsarbejde med Dressuren af en hel Klasse Børn efter en og samme Recept.

— — Saa svært som det vil være at skulle bryde med alle gamle Vildfarelser og tage Arbejdet op for den fri Skole, maa man hilse enhver Bestræbelse paa at rokke ved disse med Glæde. Det gør ogsaa Johannessens Pjese.

Jul. S.

Gement.

Efter at Sophus Rasmussen forlængst har udstaaet sin „Straf", har han Uge efter Uge maattet melde sig til Protokollen over mistænkelige Personer. Det er forbavsende, at Avtoriteterne foruden alle andre Chikanerier har kunnet føje til, at lade ham, der var dømt for „Presseforseelser", møde op til Protokollen i aarevis ligesom Alfonser og Bondefangere. — Dette førtes endogsaa saaledes igennem, at han, da han endelig undlod at møde, blev anholdt og spærret inde i en Maaneds Tid, og samtidig idømtes 12 Dages Tvangsarbejde!

Lige saa barbarisk som dette er, lige saa fejgt er det ogsaa! Man vidste nemlig, at ingen vilde tage sig af denne Sag, saa ussel som Pressen iøvrigt er. I Ly af denne Usselhed kunde man dristig gøre, hvad man fandt paa, mens man vel nok skulde have vogtet sig for at behandle en Redaktør saaledes, om denne havde været en Repræsentant for den saakaldte offentlige Mening.

Retfærdigheden er altid sig selv lig!

Vor Skarnkasse.

Petitionen. At Kvinderne har indgivet Forsvarsadresse er sørgeligt, og at den ikke fik flere Underskrifter er glædeligt. Resultatet blev jo som bekendt, at de fik Ønsket om et velsignet Nytaar og i Tilgift Haabet om Guds Velsignelse med paa Vejen. Maaske er Kvinderne glade over, at komme hjem med disse velsignede Omstændigheder, men reelt er Slutningen dog bleven som Ophavet, bare — Wind.

En Formsag. I Anledning af en Kritik over et Lovforslags idiotiske Affattelse, har Konsejlspræsidenten udtalt, at Formen var ham saamænd ligegyldig, det kom kun an paa Indholdet. Det er betegnende for det danske Folks Niveau, at denne Person ikke véd, at der overhovedet intet Indhold gives uden Form. Forøvrigt er selve hans Stilling en Formsag, han staar nemlig som Repræsentant for en fordrejet og bagvendt, sindssvag Samfunds*form*.

Bibelen. En Sømandspræst fortæller om Gladstone, at denne var en stor Bibelbeundrer og engang skal have ytret, at Bibelen vil bestaa til Tiden ikke er mere. Denne Udtalelse viser, at Mandens Berømmelse har været større end Intelligensen, der maa sige ham, at Tiden kun kan være evig.

Om Napoleon d. 1. beretter samme Præst, at ogsaa han havde Bibelen liggende fremme og læste i den hver Dag.

Formodentlig har særlig det femte Bud interesseret ham.

Kgl. Hof. Det gaar lystigt i denne Tid med Socialdemokrater som Gæster ved Kongemiddage, hvor den ene fraternesirer med Kongen og den anden konverserer Dronningen under den hyggeligste Stemning. Mon al denne Hyggelighed dog ikke omsider kunde blive Proletariatet for uhyggelig?

Idealet. „Det Retssamfund, vi alle maa haabe paa og forventningsfulde skue frem imod, kender hverken Lov eller Anordninger, hverken danske eller latinske Jurister". Saaledes skriver et Blad, der ellers efter bedste Evne støtter det nuværende Samfund og den nuværende Regering, nemlig „København".

Journalistiken revolutionær? Et Eftermiddagsblad stemplede i et Forsvar for Aviserne den moderne Dagspresse som revolusionær.

Det er mærkeligt, at vore Samfundsforhold da ikke allerede er revolutionerede.

Endvidere erklæres Bladene for at være den virkelige Skole for de fleste Mennesker.

Formodentlig er det derfor, Eleverne er saa langt tilbage herhjemme.

Endelig jamres over, at Pressen undervurderes.

Vi undervurderer ikke Bladene, vi véd, at de udgør en virkelig Stormagt — desværre.

Sejrsglæde. Socialdemokraterne har en rivende Fremgang i Tyskland. De tabte ganske vist ved sidste Valg 36 Mandater, men nu glæder Partiet sig alligevel med at have „Fremgang i Stemmer"! „Fremgangen" var imidlertid begrænset til ca en Tredjedel af, hvad hver enkelt af de andre Partier var gaaet frem. Og saa er der nogen, der vil paastaa, at Socialdemokraterne hører til de misfornøjede i Samfundet!

En Begyndelse. Nu er der endelig kommen officiel Meddelelse om, at Præsterne begynder at blive indlagte paa 6. Afdeling. Desværre er der jo nok nogle, der vil formaa at spille Rollen endnu i nogen Tid.

Anarki i Konstantinopel. „Der hersker for Tiden frygtelige Tilstande i Konstantinopel. — Enhver, som ikke vil punge ud til Magthavernes Bande, er hverken sikker paa sin Ejendom eller sit Liv".

Saaledes skriver „Folkets Avis". Da Bladet desværre ikke kender Betydningen af de Ord, det bruger, kan vi oplyse, at Anarki betyder Samfund *uden* Magthavere.

Indkomne Bidrag.

A. S. 5,00 — Jul. S. 10,00 — Frk. S. N. 3,00 — E. E. N. 2,00 — Fru N. 2,00 — R. H. 10,00 — Joh. M. 10,00.

Næste Nummer udkommer i sidste Halvdel af Marts og faas bl. a. hos de tidligere Forhandlere af „Skorpionen".

Redaktøren træffes hver Mandag Kl. 5—6 Rørholmsgade 21, 2. t. h.

Ekspedisjonen er hos R. Nielsen, Nørrebrogade 90, 2. Sal o. G., træffes Hverdage Kl. 7—8.

„KORSAREN"

udkommer 1. Marts.

Redaktion: J. J. Ipsen og Hans Jæger.

Meningsfæller!

Støt Bladet ved at arbejde for dets Udbredelse paa Værksteder og Arbejdspladser!

Nørrebros Centraltrykkeri. — Blaagaardsgade 21